ॐ नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः, हिर्रः ॐ

4.5 चतुर्थकाण्डे पञ्चमः प्रश्नः - होमविधि

1

Contents

4.5 चतुर्थकाण्डे पञ्चमः प्रश्नः - होमविधिनिरूपणं

ॐ नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः हुरिः ॐ

4.5 चतुर्थकाण्डे पञ्चमः प्रश्नः - होमविधिनिरूपणं

4.5 चतुर्थकाण्डे पञ्चमः प्रश्नः - होमविधिनिरूपणं

TS 4.5.1.1

नमंः । ते । रुद्ध । मृन्यवे । उतो इति । ते । इषवे । नमंः ॥ नमंः । ते । अस्तु । धन्वंने । बाहुभ्यामितिं बाहु-भ्याम् । उत । ते । नमंः ॥ या । ते । इषुंः । शिवतमेतिं शिव - तमा । शिवम् । बभूवं । ते । धनुंः ॥ शिवा । शर्व्यां । या । तवं । तयां । नः । रुद्ध । मृड्य ॥ या । ते । रुद्ध । शिवा । तुनूः । अघोरा । अपापकाशिनीत्यपाप-काशिनी ॥ तयां । नः । तुन्नवां । शन्तंम्येति शं - तुम्या । गिरिशन्तेति गिरिं - शन्त । अभीतिं । चाकुशिहि ॥ याम् । इषुंम् । गिरिशन्तेतिं गिरि - शन्त । हस्ते । 1

TS 4.5.1.2

बिभंर्,िष । अस्तेवे ॥ शिवाम् । गिरित्रेतिं गिरि - त्रु । ताम् । कुरु । मा । हिश्सीः । पुरुंषम् । जगंत् ॥ शिवनं । वचंसा । त्वा । गिरिश । अच्छं । वृदामसि ॥ यथां । नः । सर्वम् । इत् । जगंत् । अयक्ष्मम् । सुमना इतिं सु - मनाः । असंत् ॥ अधीतिं । अवोचत् । अधिवक्तेत्यंधि - वक्ता । प्रथमः । दैव्यः । भिषक् ॥ अहीन्ं । च । सर्वान्ं । जुभंयन्नं । सर्वाः । च । यातुधान्यं इतिं यातु - धान्यः ॥ असौ । यः । तामः । अरुणः । उत् । बुभुः । सुमुङ्गल् इतिं सु - मुङ्गलः ॥ ये । च । हुमाम् । रुद्राः । अभितः । दिक्षु । 2

TS 4.5.1.3

श्रिताः । सहस्रशः इतिं सहस्र - शः । अवेतिं । एषाम् । हेर्डः । ईमहे ॥ असौ । यः । अवसर्पतीत्यंव - सर्पति । नीलंग्रीव इति नीलं - ग्रीवः । विलोहित इति वि - लोहितः ॥ उत । एनम् । गोपा इतिं गो - पाः । अदृश्च्य । अदंशन्न् । उदुहार्यं इत्युदं-हार्यः ॥ उत । एनम् । विश्वां । भूतानिं । सः । दृष्टः । मृड्याति । नः ॥ नमः । अस्तु । नीलंग्रीवायेति नीलं - ग्रीवाय । सहस्राक्षायेतिं सहस्र - अक्षायं । मीढुषं ॥ अथो इतिं । ये । अस्य । सत्वानः । अहम् । तेभ्यः । अकर्म् । नमः ॥ ग्रेतिं । मुञ्च । धन्वनः । त्वम् । उभयोः । आर्तियोः । ज्याम् ॥ याः । च । ते । हस्ते । इषंवः । 3

TS 4.5.1.4

परेतिं । ताः । भृगुव इतिं भग - वः । वृप् ॥ अवृतत्येत्यंव - तत्यं । धर्नुः । त्वम् । सहंस्राक्षेति सहंस्र - अक्ष् । रातेषुध इति रातं - इ्षुधे ॥ निर्शार्येतिं नि-र्शार्यं । राल्यानाम् । मुखां । रिश्वः । नः । सुमना इतिं सु - मनाः । भृव ॥ विज्यमिति वि - ज्यम् । धर्नुः । कृपिर्दिनंः । विर्शलय इति वि - राल्यः । बाणंवानिति बाणं - वान् । उत ॥ अनेरान्न् । अस्य । इषवः । आभुः । अस्य । निषक्षिः ॥ या । ते । हेतिः । मीढुष्टमेतिं मीढुः - तम् । हस्तें । ब्भूवं । ते । धर्नुः ॥ तयां । अस्मान् । विश्वतः । त्वम् । अयुक्ष्मयां । परीतिं । भुज् ॥ नमः । ते । अस्तु । आयुंधाय । अनाततायेत्यनां - तताय । धृष्णां ॥ उभाभ्यांम् () । उत् । ते । नमः । बाहुभ्यामितिं बाहु - भ्याम् । तवं । धन्वंने ॥ परीतिं । ते । धन्वंनः । हेतिः । अस्मान् । वृण्कु । विश्वतः ॥ अथो इतिं । यः । इषुधिरितीषु-धिः । तवं । आरे । अस्मत् । नीतिं । धेहि । तम् ॥ 4

(हस्ते - दिक्ष्वि - षेव - उभाभ्यां - द्वाविश्रेशतिश्च) (A1)

TS 4.5.2.1

नमंः । हिरंण्यबाहव इति हिरंण्य - बाह्वे । सेनान्यं इति सेना - न्ये । दिशाम् । च । पत्ये । नमंः । नमंः । वृक्षेभ्यंः । हिरंकेशेभ्य इति हिरं - केशेभ्यः । पश्तूनाम् । पत्ये । नमंः । नमंः । सिस्पिञ्जराय । त्विषीमत् इति त्विषि - मते । पृथीनाम् । पत्ये । नमंः । नमंः । बुभ्छुशायं । विव्याधिन् इति वि - व्याधिने । अन्नानाम् । पत्ये । नमंः । नमंः । हिरंकेशायेति हिरं - केशाय । उपवीतिन् इत्युप - वीतिने । पुष्टानीम् । पत्ये । नमंः । नमंः । भ्वस्यं । हेत्यै । जगताम् । पत्ये । नमंः । नमंः । नमंः । रुद्रायं । आतताविन् इत्यां - तताविने । क्षेत्राणाम् । पत्ये । नमंः । नमंः । सूतायं । अहंन्त्याय । वनानाम् । पत्ये । नमंः । नमंः । नमंः । 5

TS 4.5.2.2

रोहिताय । स्थपतंये । वृक्षाणांम् । पतंये । नमंः । नमंः । मुन्त्रिणें । वाणिजायं । कक्षाणाम् । पतंये । नमंः । नमंः । भुवन्तयें । वारिवस्कृतायेतिं वारिवः - कृतायं । ओषंधीनाम् । पतंये । नमंः । नमंः । उच्चैर्घोषायेत्युचैः - घोषाय । आक्रन्दयंत इत्यां-क्रन्दयंते । पत्तीनाम् । पतंये । नमंः । नमंः । कृथ्स्रवीतायेतिं कृथ्स्न-वीतायं । धावंते । सत्त्वंनाम् । पतंये । नमंः ॥ 6

(वर्नानां पर्तये नमो नम् - एकान्नत्रिक्शर्च) (A2)

TS 4.5.3.1

नमंः । सहंमानाय । निव्याधिन इतिं नि - व्याधिनं । आव्याधिनीनामित्यां - व्याधिनीनाम् । पतंये । नमंः । नमंः । कुकुभायं । निषकिष्ण इतिं नि-सिक्षिनं । स्तेनानाम् । पतंये । नमंः । नमंः । निषकिष्ण इतिं नि - सिक्षिनं । इषुधिमत इतीषुधि - मतें । तस्कराणाम् । पतंये । नमंः । नमंः । वर्ञ्चते । परिवर्ञ्चत् इतिं परि - वर्ञ्चते । स्तायूनाम् । पतंये । नमंः । नमंः । निचेरव् इतिं नि - चेरवें । परिचरायेतिं परि - चरायं । अरंण्यानाम् । पतंये । नमंः । नमंः

। सृकाविभ्य इतिं सृकावि - भ्यः । जिघार्श्सद्भग्न इति जिघार्श्सत् - भ्यः । मुष्णताम् । पतिये । नमः । नमः । असिमद्भग्न इत्यंसिमत् - भ्यः । नक्तम् । चरद्भग्न इति चरत् - भ्यः । प्रकृन्तानामितिं प्र - कृन्तानाम् । पतिये । नमः । नमः । उष्णीिषणे । गिरिचरायेतिं गिरि - चरायं । कुछुञ्चानाम् । पतिये । नमः । नमः । ७

TS 4.5.3.2

इषुंमद्भग्र इतीषुंमत् - भ्यः । धन्वाविभ्य इतिं धन्वावि-भ्यः । च । वः । नमः । नमः । आतुन्वानेभ्य इत्यां - तुन्वानेभ्यः । प्रतिद्धांनेभ्य इतिं प्रति - दधांनेभ्यः । च । वः । नमः । नमः । आयच्छंद्भग्र इत्यायच्छंत् - भ्यः । विस्रुजद्भग्र इतिं विस्रुजत् - भ्यः । च । वः । नमः । नमः । अस्यंद्भग्र इत्यस्यंत् - भ्यः । विद्धग्रंद्भग्र इति विद्धग्रंत-भ्यः । च । वः । नमः । नमः । असीनेभ्यः । शयांनेभ्यः । च । वः । नमः । नमः । स्वपद्भग्र इतिं स्वपत् - भ्यः । जाग्रंद्भग्र इति जाग्रंत-भ्यः । च । वः । नमः । नमः । तिष्ठंद्भग्र इति तिष्ठंत् - भ्यः । धावंद्भग्र इति धावंत् - भ्यः । च । वः । नमः । नमः । स्भापंतिभ्य इतिं स्भापंति - भ्यः । च । वः । नमः । अश्वंपतिभ्य इत्यश्वंपति - भ्यः () । च । वः । नमः ॥ अ

(कुछञ्चानां पतंये नमो नमो - ऽर्धपतिभ्य - स्त्रीणिं च) (A3)

TS 4.5.4.1

नमंः । आव्याधिनीं भ्य इत्यां - व्याधिनीं भ्यः । विविद्धयंन्तीभ्यः इति वि - विद्धयंन्तीभ्यः । च । वः । नमंः । नमंः । उगणाभ्यः । तृः हृतीभ्यः । च । वः । नमंः । नमंः । गृथ्सेभ्यः । गृथ्सपंतिभ्य इति गृथ्सपंति - भ्यः । च । वः । नमंः । नमंः । व्रातेभ्यः । व्रातेपतिभ्य इति व्रातेपति-भ्यः । च । वः । नमंः । नमंः । गृणेभ्यः । गृणपंतिभ्य इति गृणपंति - भ्यः । च । वः । नमंः । विद्धपेभ्यः इति वि - कृपेभ्यः । विश्वक्षंपेभ्य इति विश्व-

रूपेभ्यः । च । वः । नर्मः । नर्मः । महद्भ्य इतिं महत्-भ्यः । क्षुक्लकेभ्यः । च । वः । नर्मः । नर्मः । रुथिभ्य इतिं रुथि-भ्यः । अरुथेभ्यः । च । वः । नर्मः । नर्मः । रथैभ्यः । 9

TS 4.5.4.2

रथंपतिभ्य इति रथंपति-भ्यः । च । वः । नमंः । नमंः । सेनांभ्यः । सेनांनिभ्य इतिं सेनानि - भ्यः । च । वः । नमंः । नमंः । क्षृत्तभ्य इतिं क्षृत्तः - भ्यः । स्र्यंहीतृभ्य इतिं संग्रहीतृ - भ्यः । च । वः । नमंः । नमंः । तक्षंभ्य इति तक्षं - भ्यः । रथकारेभ्यः इतिं रथ-कारेभ्यः । च । वः । नमंः । नमंः । कुललिभ्यः । कुमरिभ्यः । च । वः । नमंः । नमंः । नमंः । पुञ्जिष्टेभ्यः । निषादेभ्यः । च । वः । नमंः । नमंः । नमंः । हुषुकृद्भ्यः इतिं पृग्यु-भ्यः । धन्वकृद्भयः इतिं धन्वकृतः - भ्यः । च । वः । नमंः । नमंः । मृग्युभ्यः इतिं मृग्यु-भ्यः । ध्विभ्यः इतिं धनि - भ्यः । च । वः । नमंः । नमंः । धभ्यः इति ध - भ्यः । धपंतिभ्यः इति धपंति - भ्यः । च । वः । नमंः ॥ 10

(रथेंभ्यः - धर्पतिभ्यश्च - द्वे चं) (A4)

TS 4.5.5.1

नमंः । भ्वायं । च । रुद्रायं । च । नमंः । र्श्वायं । च । प्र्गुपतंय इतिं पर्गु-पतंये । च । नमंः । नीलंग्रीवायेति नीलं - ग्रीवाय । च । र्शितिकण्ठायेतिं शिति - कण्ठांय । च । नमंः । कुपर्दिनें । च । व्युप्तकेशायेति व्युप्त - केशाय । च । नमंः । सहस्राक्षायेतिं सहस्र-अक्षायं । च । शतधंन्वन इतिं शत - धन्वने । च । नमंः । गिरिशायं । च । शिपिविष्टायेतिं शिपि - विष्टायं । च । नमंः । मीदुष्टंमायेतिं मीदुः - तमाय । च । इषुंमत इतीषुं - मते । च । नमंः । हस्वायं । च । वामनायं । च । नमंः । बृह्ते । च । वर्षोयसे । च । नमंः । वृद्धायं । च । स्वृद्धंन इतिं सं - वृद्धंने । च । 11

TS 4.5.5.2

नमंः । अग्रियाय । च । प्रथमायं । च । नमंः । आ्रावें । च । अजिरायं । च । नमंः । शीघ्रियाय । च । शीभ्याय । च । नमंः । ऊर्म्याय । च । अवस्वन्यायेत्यंव - स्वन्याय । च । नमंः । स्रोतस्याय । च । द्वीप्याय । च ॥ 12

(सुँवृद्धंने च - पञ्चंविश्शातिश्च) (A5)

TS 4.5.6.1

नमंः । ज्येष्ठायं । च । कृनिष्ठायं । च । नमंः । पूर्वजायेतिं पूर्व - जायं । च । अपुर्जायेत्यंपर-जायं । च । नमंः । मुद्ध्यमायं । च । अपुगुल्भायेत्यंप - गुल्भायं । च । नमंः । जुध्नयाय । च । बुद्धियाय । च । नमंः । सोभ्याय । च । प्रतिसूर्यायेतिं प्रति - सूर्याय । च । नमंः । याम्याय । च । क्षेम्याय । च । नमंः । उर्वृयाय । च । सल्याय । च । नमंः । श्लोक्याय । च । अवसान्यायेत्यंव - सान्याय । च । नमंः । वन्याय । च । नमंः । श्लवायं । च । प्रतिश्रवायेतिं प्रति-श्रवायं । च । 13

TS 4.5.6.2

नमंः । आ्राष्ठंणायेत्या्शु - सेनाय । च । आ्रारंथायेत्या्शु-रथाय । च । नमंः । शूरांय । च । अविभिन्दत इत्यंव-भिन्दते । च । नमंः । विर्मिणे । च । वर्र्ष्वमे । च । नमंः । बिल्मिने । च । कुविचने । च । नमंः । श्रुतायं । च । श्रुत्सेनायेतिं श्रुत-सेनायं । च ॥ 14

(प्रतिश्रवायं च - पर्चविश्शातिश्र) (A6)

TS 4.5.7.1

नमंः । दुन्दुभ्याय । च । आहुनुन्यायेत्यां - हुनुन्याय । च । नमंः । धृष्णवें । च । प्रमृशायेतिं

प्र - मृशायं । च । नमंः । दूतायं । च । प्रहितायेति प्र - हिताय । च । नमंः । निषक्षिण इतिं नि - सिक्षनें । च । इषुधिमत इतींषुधि - मतें । च । नमंः । तीक्ष्णेषंव इतिं तीक्ष्ण - इषवे । च । आयुधिनें । च । नमंः । स्वायुधायेतिं सु - आयुधायं । च । सुधन्वंन इतिं सु - धन्वंने । च । नमंः । सुत्याय । च । पथ्याय । च । नमंः । काट्याय । च । नीप्याय । च । नमंः । सूद्याय । च । सुरस्याय । च । नमंः । नाद्यायं । च । वैशुन्तायं । च । 15

TS 4.5.7.2

नमः । कूप्याय । च । अवट्याय । च । नमः । वर्ष्याय । च । अवष्यायं । च । नमः । मेघ्याय । च । विद्युत्यायेति वि - द्युत्याय । च । नमः । ईद्धियाय । च । आतुप्यायेत्याँ - तुप्याय । च । नमः । वात्याय । च । रेष्मियाय । च । नमः । वास्तुव्याय । च । वास्तुपायेति वास्तु - पायं । च ॥ 16

(वैशन्तार्य च - त्रिश्शर्च) (A7)

TS 4.5.8.1

नमः । सोमाय । च । रुद्रायं । च । नमः । ताम्रायं । च । अरुणायं । च । नमः । राङ्गायं । च । प्राप्तयं इतिं पर्गु-पत्तयं । च । नमः । उग्रायं । च । भीमायं । च । नमः । अग्रेवधायेत्यंग्रे - वधायं । च । दूरेवधायेतिं दूरे - वधायं । च । नमः । हन्त्रे । च । हनीयसे । च । नमः । वृक्षेभ्यः । हिर्नेकेशेभ्य इति हिरं - केशेभ्यः । नमः । तारायं । नमः । श्रभंव इतिं शं - भवें । च । मयोभव इतिं मयः - भवें । च । नमः । श्रङ्करायेतिं शं - करायं । च । मयस्करायेतिं मयः - करायं । च । नमः । श्रिवायं । च । श्रिवतंरायेतिं शिव - तुराय । च । च । 17

TS 4.5.8.2

नर्मः । तीर्थ्याय । च् । कूल्याय । च् । नर्मः । पार्याय । च् । अवार्याय । च् । नर्मः । प्रतरंणायितिं प्र - तरंणाय । च् । उत्तरंणायेत्युंत् - तरंणाय । च् । नर्मः । आतार्यायेत्याँ-तार्याय । च् । आलाद्यायेत्याँ - लाद्याय । च् । नर्मः । शष्ट्याय । च् । फेन्याय । च् । नर्मः । सिकत्याय । च् । प्रवाद्यायेतिं प्र - वाद्याय । च् । 18

(शिवतंराय च - त्रिश्शर्च) (A8)

TS 4.5.9.1

नर्मः । इरिण्यांय । च । प्रपृथ्यांयेतिं प्र - पृथ्यांय । च । नर्मः । किर्श्रालायं । च । क्षयंणाय । च । नर्मः । कपुर्दिने । च । पुलुस्तये । च । नर्मः । गोष्ठ्यायेति गो - स्थ्याय । च । गृह्यांय । च । नर्मः । काट्यांय । च । गृह्यांय । च । नर्मः । काट्यांय । च । गृह्यरेष्ठायेतिं गह्वरे - स्थायं । च । नर्मः । हृद्य्यांय । च । निवेष्प्यांयेतिं नि - वेष्प्यांय । च । नर्मः । पार्स्सव्यांय । च । रज्रस्यांय । च । नर्मः । शुष्क्यांय । च । हिर्त्यांय । च । नर्मः । लोप्यांय । च । उलुप्यांय । च । 19

TS 4.5.9.2

नमंः । ऊर्व्याय । च । सूर्म्याय । च । नमंः । पुण्याय । च । पुण्र्यायिति पर्ण - श्वाय । च । नमंः । अपगुरमाणायेत्यंप - गुरमाणाय । च । अभिष्वत इत्यंभि - घ्रते । च । नमंः । आक्षिवद्त इत्यं - खिदुते । च । प्रक्षिवद्वत इति प्र-खिदुते । च । नमंः । वः । किरिकेभ्यः । देवानाम् । हृदयेभ्यः । नमंः । विक्षिण्केभ्य इति वि - क्षिण्केभ्यः । नमंः । विचिन्वत्केभ्यः इति वि - चिन्वत्केभ्यः । नमंः । आनिर्,हतेभ्यः इत्यंनिः-हतेभ्यः । नमंः । आमीवत्केभ्यः इत्यं - मीवत्केभ्यः ॥ 20

(उलुप्यांय च - त्रयंस्त्रिश्शर्च) (A9)

TS 4.5.10.1

द्रापें । अन्धंसः । पते । दरिंद्रत् । नीलंलोहितेति नीलं - लोहित ॥ एषाम् । पुरुंषाणाम् । एषाम् । पुशूनाम् । मा । भेः । मा । अरः । मो इतिं । एषाम् । किम् । चन । आम्मत् ॥ या । ते । रुद्र । शिवा । तन्ः । शिवा । विश्वाहंभेषजीतिं विश्वाहं-भेषजी ॥ शिवा । रुद्रस्यं । भेषजी । तयां । नः । मृड् । जीवसं ॥ इमाम् । रुद्रायं । त्वसं । कप्दिंनं । क्ष्यद्वीरायेतिं क्ष्यत् - वीराय । प्रेतिं । भरामहे । मृतिम् ॥ यथां । नः । शम् । असंत् । द्विपद् इतिं द्वि - पदें । चतुंष्पद् इति चतुंः - पदें । विश्वंम् । पृष्टम् । ग्रामं । अस्मिन्न् । 21

TS 4.5.10.2

अनांतुर्मित्यनां - तुरम् ॥ मृड । नः । रुद्र । उत । नः । मर्यः । कृषि । क्ष्यद्वीरायेतिं क्ष्यत् - वीराय् । नमंसा । विधेम् । ते ॥ यत् । राम् । चृ । योः । चृ । मर्नः । आयुज इत्यां - यजे । पिता । तत् । अश्याम् । तवं । रुद्र । प्रणीताविति प्र - नीतौ ॥ मा । नः । महान्तम् । उत । मा । नः । अर्भकम् । मा । नः । उक्षन्तम् । उत । मा । नः । उक्षितम् ॥ मा । नः । विधीः । पितरम् । मा । नः । विद्वां । 22

TS 4.5.10.3

रुद्र । रीरिषः ॥ मा । नः । तोके । तनये । मा । नः । आयुंषि । मा । नः । गोषुं । मा । नः । अश्वेषु । रीरिषः ॥ वीरान् । मा । नः । रुद्र । भामितः । वधीः । हिविष्मंन्तः । नमंसा । विधेम । ते ॥ आरात् । ते । गोष्न इतिं गो - घ्ने । उत । पूरुष्व इतिं पूरुष - घ्ने । क्ष्यद्वीरायेतिं क्ष्यत् - वीराय । सुम्नम् । अस्मे इतिं । ते । अस्तु ॥ रक्षं । च । नः । अधीतिं । च । देव । ब्रूहि । अधं । च । नः । शर्मं । यच्छ । द्विबर् हा इतिं द्वि - बर् हाःं ॥ स्तुहि । 23

TS 4.5.10.4

श्रुतम् । गुर्त्तसदुमितिं गर्त्त-सद्दैम् । युवांनम् । मृगम् । न । भीमम् । उपहृत्तुम् । उग्रम् ॥ मृड । जरित्रे । रुद्र । स्तवांनः । अन्यम् । ते । अस्मत् । नीतिं । वपन्तु । सेनाः ॥ परितिं । नः । रुद्रस्यं । हेतिः । वृण्कु । परितिं । त्वेषस्यं । दुर्मितिरितिं दुः - मृतिः । अघायोरित्यंघ - योः ॥ अवेतिं । स्थिरा । मृघवंद्भ्य इतिं मृघवंत् - भ्यः । तुनुष्व । मीद्धंः । तोकायं । तनंयाय । मृड्य ॥ मीढुंष्ट्रमेति मीढुंः - तुम् । शिवंतुमेति शिवं - तुम् । शिवः । नः । सुमना इतिं सु - मनाः । भव ॥ पर्मे । वृक्षे । आयुंधम् । निधायेतिं नि - धायं । कृतिंम् । वसानः । एतिं । चर् । पिनांकम् । 24

TS 4.5.10.5

बिभ्रंत् । एतिं । गृहि ॥ विकिरिदेति वि - किरिद् । विल्रोहितेति वि - ल्रोहित् । नर्मः । ते । अस्तु । भृगृव इतिं भग - वः ॥ याः । ते । सहस्रंम् । हेतयः । अन्यम् । अस्मत् । नीतिं । वृपुन्तु । ताः ॥ सहस्राणि । सहस्रधेतिं सहस्र-धा । बाहुवोः । तवं । हेतयः ॥ तासाम् । ईशानः । भृगृव इतिं भग - वः । पुराचीनां । मुखां । कृधि ॥ 25

(अस्मिश्-स्तुनुवं:-स्तुहि-पिनांक-मेकान्नत्रिश्शर्च) (A10)

TS 4.5.11.1

सहस्राणि । सहस्रश इति सहस्र - शः । ये । रुद्राः । अधीतिं । भूम्यांम् ॥ तेषांम् । सहस्र्रयोजन इति सहस्र - योजने । अवेतिं । धन्वांनि । तन्मस् ॥ अस्मिन् । मृहति । अण्वे । अन्तिरिक्षे । भवाः । अधि ॥ नीलंग्रीवा इति नीलं - ग्रीवाः । शितिकण्ठा इतिं शिति - कण्ठाः । शुर्वाः । अधः । क्षुमाचराः ॥ नीलंग्रीवा इति नीलं-ग्रीवाः । शितिकण्ठा इतिं शिति - कण्ठाः । दिवंम् । रुद्राः । उपंश्रिता इत्युपं - श्रिताः ॥ ये । वृक्षेषुं । सस्पिञ्जराः । नीलंग्रीवा इति नीलं - ग्रीवाः ॥ ये । भूतानांम् । अधिपतय

इत्यधि - पत्यः । विशिखास् इति वि -शिखासः । कृपर्दिनः ॥ ये । अन्नेषु । विविद्ध्यन्तीतिं वि-विद्ध्येन्ति । पात्रेषु । पिबंतः । जनान् ॥ ये । पथाम् । पथिरक्षंय इतिं पथि - रक्षंयः । ऐलुबुदाः । युव्युधः ॥ ये । तीर्थानिं । 26

TS 4.5.11.2

प्रचर्न्तीतिं प्र - चरंन्ति । सृकावंन्त् इतिं सृका - वन्तः । निषक्षिण् इतिं नि - सिक्कनः ॥ ये । एतावंन्तः । च । भूयाश्रंसः । च । दिशः । रुद्राः । वित्रस्थिर इतिं वि - तस्थिरे ॥ तेषांम् । सहस्रयोजन इतिं सहस्र - योजने । अवेतिं । धन्वांनि । तन्मसि ॥ नमः । रुद्रेभ्यः । ये । पृथिव्याम् । ये । अन्तरिक्षे । ये । दिवि । येषांम् । अन्नम् । वातः । वर् षम् । इषवः । तेभ्यः । दशं । प्राचीः । दशं । दक्षिणा । दशं । प्रतीचीः । दशं । उदींचीः । दशं । कुद्र्वाः । तेभ्यः । नमः । ते । नः । मृह्यन्तु । ते । यम् । द्विष्मः । यः । च () । नः । द्वेष्टिं । तम् । वः । जंभे । द्वामि ॥ 27

(तीर्थानि - यश्च - षट् चं) (A11)

praSna korvai with starting padams of 1 to 11 anuvAkams :-(नमंस्ते रुद्र - नमो हिरंण्यबाहवे - नमः सहंमानाय - नमं आव्याधिनीभ्यो - नमो भवाय - नमो ज्येष्ठाय - नमो दुन्दुभ्याय - नमः सोमाय - नमं इरिण्याय - द्रापं - सहस्रा - ण्येकांदश)

korvai with starting padams of1, 11, 21 series of pa jcAtis :- (नर्मस्ते रुद्र - नर्मा भवाय - द्रापं - सप्तविर्श्शातिः)

first and last padam of fifth praSnam of kANDam 4:- (नर्मस्ते रुद्ध - तं वो जंभे द्धामि)

4.5 चतुर्थकाण्डे पञ्चमः प्रश्नः - होमविधिनिरूपणं https://www.vedavms.in

॥ हिर्रः 🕉 ॥॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां चतुर्थ काण्डे पञ्चमः प्रश्नः समाप्तः ॥

12
